

Nemci žanjejo poraz za porazom ZBORNICA ODOBRIŁA SEDEM MILJARD POSOJILA

WILSONOV APEL NA LJUDSTVO.

et milijonov moč za vojaško in industrijalno službo v Združenih državah.

BENE POLITIČNE ZVEZE Z EVROPO.

Washington, D. C. 16. aprila. — Predsednik Wilson je včeraj izdal na ameriško ljudstvo, pozivajoč ga na delo za uspešno vojno. Ameriški narod mora zdaj preiti svojo največjo skušnjo in vsi morajo delati in služiti Ameriki, vsi predsednik.

Boston, 16. aprila. — Bostonski nam Curley je rekel včeraj na nemilodarni shodi, da so agenti nemške vlade ponudili jeklaškemu gnatu Chas. M. Schwabu \$100.000 podkupnine, če preneha s slovanom municije za zavezništvo. Ponudba je bila narejena dni pred napovedjo vojne in Schwab jo je odklonil.

Washington, D. C. 15. aprila. — Seneca je sprejela predlogo, za en milijard vojnega posojila. Predložil jo je senatist John W. Aldrich, da ga bode senat istovestno potrdil.

Pri tem glasovanju ni bilo nobene opozicije. Predloga je bila sprejeta s 389 glasovi. Meyer London glasoval.

Na 5 milijard bodo izdali boni. Ako bo pa potrebno, bo zvečala vlada izdala državnih certifikatov za dve milijardi. Bondi in certifikati se bodo obrestovali po 4 in pol odstotkov.

Predsednik in državni zakladnik določita svoto posameznih bonov in certifikatov. Najbrže bodo izdali nekoliko bonov v 15 dneh, da jih bodo lahko potali tudi manj premožni slo-

Tri milijarde dolarjev se bo porabil za prevzetje bonov onih držav, s katerimi so Združene države v vojni z Nemčijo. Imena držav, ki bodo dobile to posojilo, ni objavljena, ampak toliko se je vedelo, da one države, katere so naj se nevrta, ne bodo delele tega posojila.

Bonde bo izdala zvezna vlada in poslovala bankam, ki jih bodo dali v promet. Plačani bodo, kadar do pischni davki narastli do te mere.

V kongresu je bila obširna debata, kako pomagati zavezniškim. Nekateri so predlagali, da so Združene države dolžne pomagati zvezniškim, kolikor je le mogoče, celo pa Franciji, katera je tudi Ameriki pomagala v boju za svojo svobodo. Poslanec Fitzgerald je dejal, da mu je vseeno za to, kaj se odloži v Franciji, ako ga dobi Amerika kedaj, kajali ne. "Mi posodimo ta denar za našo lastno vojno," je rekel Fitzgerald, "in jaz bi posodil milijard, čeprav jih nikdar ne bom nazaj."

"Mi nismo pripravljeni, da bi dali vojsko zavezniškom na tujem, da in samo s tem jina lahko pomagamo."

Razvil se je obširna debata, za koliko časa bi bili bandi izdani. Predlagal je, da za 50 let, kaj zoper za, nedotočen čas. Ako je bila naša država v vojni, svojo oblasten, je nam Francija posodila milijone in milijone, poslala milijone, da so za našo svobodo umirali na bojišču, in sedaj se obdajajo v ravno takem položaju, zato je naša sveta dolžnost, da ji pomagamo z vsaki močjo. Ker pa pred letom ne moremo poslati armade tja, radi tega moramo na 4. strani, 3. kolona)

10.000 NEMCEV ARETIRANIH.

Vladni detektivji so prijeli 55 voditeljev zarotniških organizacij. Imena zamolčana.

ARETACIJE NA DNEVNEM REDU.

Washington, D. C. 15. aprila. — Detektivji justičnega departmeta so prijeli širok Ameriki okrog 10.000 Nemcev, ki so obdolženi vohunstva in zarotniških dejanj. Med temi je mnogo tudi takih, ki so samo grozili in blatili predsednika in gorko izražali svoje simpatije do kajzerja. Vsi ti Nemci so pod ključem v različnih mestih in pod preiskavo. Imena prijatih Nemcev so v večini slučajev zamolčana. Tajni detektivji so odkrili več dobro organiziranih zarot, ki imajo 65 voditeljev; 55 izmed teh so jih že prijeli.

Vojni departmet je dobil včeraj poročilo o "sovražnem gibanju" kakih 600 "avstrijskih" premožarjev v West Virginiji. Departmet je že odredil, da se aretirajo in internirajo "Avstrije" in drugi sovražni inozemci v določenem kraju, ki z besedo in dejanjem kršijo zakone.

Chicago, Ill. 15. aprila. — Policija je včeraj aretirala Charles T. Meehlerja, ker je na sumu, da je stregel po življenju predsednika Wilsona. Charles T. Meehler je škofstavec, stanujoč na Edison Park Avenue.

Po daljšem izpraševanju je priznal, da je pisal sledeče pismo:—"Woodrow Wilson, Bela hiša, Washington, D. C. — Woodrow Wilson: Ko bi se živel George Washington in če bi bil predsednik Združenih držav, bi Vas ustrelil kot izdajalec ameriškega ljudstva."

M. A. Miller, 6412 Edison Park Ave., Edison Park, Ill.

Joseph Tammulty, predsednikov tajnik, je izročil pismo tajni policiji, katera ga je poslala v Chicago z naročilom, da naj pisca tega pisma zapro v ječo.

Po daljši preiskavi so prišli na sled, da je on pisal to pismo.

Edward Karoff je bil aretiran, ker je sramotil ameriško zastavo na okrajnem poslopju.

Dva priznana anarhista z imenom Theodore Appel in Hypolit Havel sta bila aretirana, ker sta obsojala zvezno vlado in vojno.

Walter Blume je bil aretiran na karu ulične železnice, ko je rekel, da je predsednik strahopetec.

August Trabold je obdolžen, da je rekel, da bi bil "kajzer" boljši predsednik.

Henry F. Meyers je obdolžen, da je napravil neke nepatriotične opazke.

Tajna policija je preiskala pisarno učitelja Oscar M. Heatha, kjer je konfiscirala neko knjigo oziroma letake antimitaristične vsebine. Oscar M. Heath je bil že prej odstavljen od poučevanja. Izrazil se je, da bi dal tiskati toliko letakov in jih razposlati, da bi vsakdo lahko čital, ko bi imel dosti denarja.

Policija ga je aretirala, ker je preklel svoje spise.

AMERIKA IMA CENZORJA.

Washington, D. C. 15. aprila. — Predsednik Wilson je včeraj imenoval "Biro za javne informacije." Biro je sestavljen iz državne, vojnega in mornariškega tajnika in načeluje mu George Creel iz Denverja, široko poznani pisatelj in žurnalist. Creel je takorekoč vladni cenzor, ki bo sporazumno s tremi kabinetnimi tajniki odločeval kakšne vesti sme objavljati časopisje in česa ne sme.

Ruski socialisti so za vojno. RUSKI DELAVCI ZA ZMAGO. VOJNA ZOPER SPEKULANTE.

V Petrogradu ne vedo ničesar o mirovni konferenci z nemškimi socialisti. Kajzerjeve intrige.

ZANIMIVE VESTI IZ RUSIJE.

Petrograd čez London, 16. apr. — General Mihail Aleksijev je imenovan stalnim vrhovnim poveljnikom vseh ruskih armad.

Petrograd, 15. apr. — Delegat je delavsko-vojaškega sveta, ki so zborovali dva dni, so včeraj sprejeli s 325 glasovi proti 55 resolucijo, v kateri ponovno izrekajo v imenu delavstva in armade, da zunanja politika demokratične Rusije mora sloneti na principu pravičnosti in svobode, katero je proklamirala revolucija.

Resolucija dalje priznava, da vsaka oslabelost ali disorganizacija armade pomeni smrtni udarec za svobodo in vitalne interese nove republike, in apeluje na delavce, da naprejo vse svoje sile v podpiranju armade na fronti z municijo in drugimi potrebščinami.

Socialistični listi v Rusiji so priobčili resolucijo in obenem poziv za vigorozno nadaljevanje vojne.

Petrograd, 15. apr. — Eksekutivni odbor delavskih in vojaških zastopnikov, ki reprezentirajo vse veje ruske socialistične stranke, je pooblastil oficijelni tiskovni biro, da sporoči svetu, da odbor niti voditelji socialistične stranke ne vedo ničesar o mirovni konferenci z nemškimi socialisti v Stockholmu, kakor je bilo poročano pred nekaj dnevi iz Kodanjsa. Ruski socialisti niso poslali nobenega delegata v inozemstvo.

Amsterdam, 15. apr. — Vest iz Berlina se glasi, da je nemška vlada dala dva vlaka na razpolago ruskim socialistom v Šveici, ki bi se radi vrnili v svobodno domovino. V Berlinu mislijo nemški socialisti napraviti velik sprejem ruskim sodrugom, ako se odzovejo vabilu.

Petrograd, 15. apr. — Prihod Katarine Breškovskaje v Petrograd je bil eden najbolj dramatičnih dogodkov iz revucije. Vsi veterani bivšega revolucionarnega gibanja v caristični Rusiji so se zbrali na čelu velikanske množice petrogradskega prebivalstva, ki je zagrnila vse ulice naokrog kolodvoja. V množici je kar mrgolelo rdečih zastav in zastavice in mogočna pesem marseleže je odmevala, ko je vlak pripeljal "mater ruske revolucije." Slavno staro je sprejela na kolodvoru deputacija justičnega ministrstva z ministrom Kerenskijem na čelu. Navzoče so bile tudi deputacije mestne vlade in petrogradske, moskovske in dorpatske univerze. Po slavnostnem sprejemu so posadili Breškovskajo na avtomobil, ki jo je vozil v velikanskem pohodu delavstva, vojaštva in ostalega ljudstva po Petrogradu. Takšnega pohoda in slavlja še ni videl Petrograd.

Po nasvetu ministra Kerenskija se je sprejem Breškovskaje vršil v carski sobani kolodvoja, kamor ni smel prejeti nihče stopiti razen carja in njegovih sorodnikov. Ta dogodek nima para v ruski zgodovini in v polni meri simbolizuje prehod Rusije iz avtokracije v demokracijo.

Petrograd, 15. apr. — Veliki knez Boris, ožji sorodnik bivšega carja, je bil aretiran in interniran v carskojevo selu.

(Dalje na 3. strani, 3. kolona)

OBE AMERIKI PROTI NEMCIJI.

Brazilijska, Argentina, Urugvaj in Bolivija na strani Zdr. dr. — Demonstracije za vojno. — Mehika bo neutralna.

PANAMERIŠKA ENTENTA.

Mexico City, 15. apr. — Predsednik Carranza je danes izjavil v svoji poslanici pred kongresom, da se bo Mehika držala stroge nevtralnosti v svetovni vojni.

Washington, D. C. 15. aprila. — Ameriška vlada je vidno zadovoljna z razvojem položaja v južni Ameriki. Brazilijska, Argentina, Urugvaj in Bolivija so že na strani Združenih držav; ostale republike pa bodo nedvomno sledile svojim sosedom. Iz tega sledi, da pride kmalu do sporazuma in skupne akcije med južno in severno Ameriko in logičen rezultat bo panameriška ententa.

Rio Janeiro, 15. aprila. — Brazilijska vlada je včeraj ukazala zaseči nemške parnike, ki so bili internirani v braziljskih lukah. Vrši se oboroževanje trgovskih ladij.

La Paz, Bolivija, 15. aprila. — Bolivijska vlada je včeraj obelodanila noto, s katero nuznanja, da je pretrgala diplomatske vezi z Nemčijo. Nemški poslanik je dobil potni list.

Buenos Aires, Argentina, 15. aprila. — Vlada je poslala Braziliji noto, v kateri ji čestita na stališču, ki ga je zadnja zavzela napram Nemčiji. Diplomatični prelom hua slediti vsak čas. Predsednik še čaka na poročilo o torpediranju argentinskega parnika "Monte Protegido", ki je bil potopljen v submarinski zoni. Dalje je predsednik odredil reorganizacijo armadnega generalnega štaba.

Včeraj so bile zoper velike demonstracije za vojno. Demonstrantje so zažgali postopke nemškega poslanstva in konzulata, nakar so hoteli razdrti tiskarno tukajšnjega nemškega lista. Nastal je boj s policisti, ki so kmalo razgnali izgradike.

Washington, D. C. 15. aprila. — Mehikiška vlada je poslala noto v odgovor na obvestilo ameriške vlade, da obstoja vojno stanje med Nemčijo in Združenimi državami. Carranza odgovarja, da obdajaluje, da se niso mogle Združene države poravnati mirnim putem in izjavlja, da bo nadaljeval z delom za skorajšnji mir.

Iz El Passa prihaja vest, da bo Mehika poslala armado 100.000 mož na ameriško mejo v svrhu "čuvanja nevtralnosti." Drugo poročilo se glasi, da je prišlo kakih sto mehikiških delavcev kopati zakope onkraj reke Rio Grande. Preiskovalci so našli, da se za napisi skriva par strogih pušk. Po izjavi mehikiških uradnikov v Jaurezu se tudi to vrši v imenu "čuvanja nevtralnosti." Ameriške vojaške oblasti so odgovorile s tem, da naperile več štiripalčnih topov na Jaurez. Ko so mehikiške oblasti zahtevale pojasnila, je odgovoril ameriški poveljnik, da se to vrši pa radi "mimovoli."

Canon City, Colo. — J. Tynan, jetnik državne ječe v Coloradu, namerava poleg sveta, ki ga ima kaznišnica pod plугоm obdelati še 1.000 akrov sveta. Njegovo mnenje je, naj kaznenci delajo na polju in tako pomagajo pridelati potrebni živež.

NA JAPONSKEM VLADA TRDA AVTOKRATIČNA PEST.

Washington, D. C. — Japonski pisatelj Daikicuro Tagana, bivši poslanec in poddržavni tajnik, je bil v Tokiju obsojen na pet mesecev ječe, ker je priobčil članek, v katerem je "žalil" dostojanstvo cesarske hiše.

Uredniki drugih listov, ki so članek ponatisnili, so bili seveda tudi kaznovani.

In kaj je bilo tako strašnega v članku? Daikicuro je kritiziral imenovanje grofa Teranuelija ministrskim predsednikom, ki je naslednik markiza Okume.

KAZNENCI BODO DELALI NA POLJU.

Canon City, Colo. — J. Tynan, jetnik državne ječe v Coloradu, namerava poleg sveta, ki ga ima kaznišnica pod plугоm obdelati še 1.000 akrov sveta. Njegovo mnenje je, naj kaznenci delajo na polju in tako pomagajo pridelati potrebni živež.

VREME.

Severni Illinois: Oblačno in mizlo. Dež in morda sneg proti večeru in jutru. Močni severozidnočni vetrovi. Temperatura zadnjih 24 ur: najvišja 41, najnižja 32.

NOVO UMIKANJE NEMCEV.

Hindenburgova linija je zdrobljena in zavemiki se pripravljajo za zadnji naskok na Lens in St. Quentin.

TURKI SO ZOPET TEPENI.

London, 15. aprila. — Nemci so danes izvršili močan protinapad ob cesti Bapaume—Cambrai na šest milj dolgi fronti, toda Angleži so jih odbili na vsi črti. 300 Nemcev je bilo ujetih in 1.500 je obležalo mrtvih na bojišču. Kanadski čete so danes popoldne dosegle rob mesta Lens in padec velikega premogarskega središča ima priti v nekaj urah.

London, 15. aprila. — Angleška ofenziva na fronti od Lensa do St. Ouentna se nadaljuje z neonačano močjo in Nemci dobivajo udarce za udarci. Oba inonovana mesta sta takorekoč že v pesteh Angležev. Siloviti angleški napadi s včeraj zapečatili usodo Lensa in obenem velik premogarski okoliš v bližini tega mesta, medtem ko so čete generala Hailga prodrele v boju z bajonetom v predmestje St. Ouentna in od glavnega mesta jih loči le še par sto jardov. Na drugi strani so Franceži osvojili vse postojanke od istočne strani St. Ouentna.

Bitka se je včeraj nadaljevala na vsi fronti 45 milj daljave v ravni črti in 90 milj v krivi liniji, kakor se v resnici vije. Severno od reke Scarpe do Lensa so Angleži včeraj prodrli tri milje iztočno od pogorja Viny, iz katerega zdaj dežujejo angleške granate po široki planjavi daleč naokrog za umikaječimi se Nemci. Južno od Scarpe so Nemci vrgli močne rezerve z namenom, da razkoljejo angleško zagodo, toda uradno poročilo se glasi, da so bili vsi nemški protinapadi popolnoma razbiti in Angleži so obdržali vse pozicije, kar so jih pridobili tekom dneva.

Angleška armada je napredovala tudi na široki fronti južno od ceste Bapaume—Cambrai do St. Ouentna. Severno od zadnjega mesta se je vršila bitka na odprtem polju in večinnoma z bajonetom mož proti možu. Griecourt in Payet sta padla po naskoku angleških čet. Nemci so se branili z velikim napotom; borili so se z ročnimi granatami in puškinsimi kopiti, ali Angleži so jih vrgli nazaj in Nemci so ostavili 400 ujetnikov in velikanske kupe mrtvecev.

Nikjer ne morejo Nemci vzdržati silnih napadov. Njihova umikanje je zdaj nekaj popolnoma drugega, kakor je bilo prvo umikanje v mareu. Takrat so odvrkli seboj vse topove, toda zdaj naraajo puščati za seboj brez malega vse težje kanone in večje težilo lahkih topov ter strogih pušk, kar bo brez dvoma zelo poslabšalo njihovo odpornost. Neuradno poročajo iz fronte, da so Nemci izgubili že čez 200 topov in na stotine strogih pušk od zadnjega poudetjka. Ker bežeči Nemci nimajo ne toliko časa, da bi upili topove, jih angleški topničarji enostavno obrnejo na Nemece.

Začelno je tudi to, da se nemški ujetniki, katerih kar mrgoli v obširnih, z bodečo žico zagrajenih prostorih za fronte, ne zmenijo za povelja svojih častnikov. Tega še ni bilo do zdaj opaziti in očividci sklepajo, da je to znamenje razrušene discipline v nemški armadi. Ujetniki celo odprto izjavljajo, da sedanji porazi izvirajo največ iz dejstva, ker nemški generali ne morejo več kontrolirati svojih čet.

Dalje na 3. str. 1. kol.

